

ЧОГО ОЧІКУВАТИ ВІД СВОЇХ ДІТЕЙ?

*Самотній чоловік шукає
самотню жінку з метою
створення самотньої дитини.
Євген Обухов*

Поширена помилка сучасних батьків - очікувати від своєї дитини надто багато. Іноді батьки або інші близькі родичі дитини сприймають її як останній шанс реалізувати свої амбіції. Мама мріяла стати балериною, тато хотів підкорити космос, бабуся марила музикою, а «віддувається» за все це малюк, якого воліють бачити генієм. Однак бажання дитини часто не збігаються з очікуваннями батьків, вона робить все з-під палки і не так геніально, як хотілося б рідним. І тоді батьки починають вважати свою дитину невдахою. Навіть якщо їй вдається досягти видимих успіхів в іншій галузі, старше покоління залишається незадоволеним та розчарованим. Фактично батьки відмовляють нащадкові у заслуженому визнанні його здібностей і талантів, не кажучи вже про підтримку. А це призводить до послаблення родинних зв'язків, частих сварок, психологічного травмування. Таких прикладів можна навести багато. Тому у вихованні дитини **важливо не лише те, якою хочуть її бачити батьки, а й те, як вони з цим справляються.**

ЯК БУДУВАТИ ДІАЛОГ З ДИТИНОЮ?

*Мета виховання - навчити
наших дітей обходитися без нас.
Ернст Легзус*

Дуже важливий чинник, який ускладнює відносини між батьками та дітьми, - невміння старших **спокійно і шанобливо висловлювати свої думки** молодшим. Адже враження від повсякденного спілкування у батьківській родині - найперший і, мабуть, найважливіший соціальний досвід дитини, який впливає на весь її подальший розвиток. Саме тому налагодження діалогу є необхідною умовою для нормального і своєчасного розвитку дитини.

Нерідко батьки не можуть, не вміють або не готові спокійно та чітко пояснити дитині, чого вони від неї хочуть, тобто озвучити свої сподівання. Але як дитина повинна про них дізнатися? Очевидно, за розчарованим зітханням

батьків та реплікою на її адресу: «А ми від тебе очікували...» Може скластися ще гірша ситуація, коли батьки нескінченно лають дитину, залучаючи сторонніх людей, щоб ті навіювали синові (або доньці), якою йому (їй) потрібно бути.

Батькам необхідно вчитися **говорити про свої очікування та чути відповідь дитини**, адже її думки з цього приводу означають участь в очікуваннях щодо неї. А найсміливішим батькам варто поцікавитися: чого дитина очікує від них? Тоді це буде не просто очікування, а взаємодія, де у кожного є своя частка впливу.

Уміння **правильно обговорити проблему** з дитиною - ще один важливий момент педагогічного мистецтва батьків, які будують свої відносини з нею за принципом співпраці. Це можливо, якщо з раннього дитинства між різними поколіннями встановлювався діалог, а не монолог. Якщо ж менший член родини має бути тільки вухами, а батьки - тільки голосом, то нічого не вийде.

Батькам варто порекомендувати **засвоїти такі репліки**: «Кожна твоя думка мені цікава», «Увесь твій досвід і всі твої думки, переживання душі - важливі для мене», «Поясни, я не розумію». Проблема дорослих у родині полягає ще й у тому, що вони майже завжди ставляться до дитини зверху: вони все розуміють, а малий неслух - ні. Хоча іноді так корисно чесно сказати: «Я не розумію, ти мені поясни». Дуже багато речей одразу проясняється. Адже діти охоче діляться своїми думками, коли до них ставляться з інтересом та не засуджують.

ЯК СТВОРИТИ ПРОДУКТИВНУ ОСНОВУ ДЛЯ ДІАЛОГУ?

Насамперед, **стати спокійним і впевненим**. Сьогодні багато батьків мають пригнічений та безсилий вигляд, бо втратили надію. Їхній стиль виховання часто коливається між владним примусом, за допомогою якого вони намагаються тримати ситуацію під контролем, і бездіяльною вседозволеністю «демократів», які бояться обмежити свободу дитини.

Щоб досягти спокою та впевненості, потрібно пам'ятати, що **дорослі відповідають за виховання**, і це обов'язок батьків - передати власні життєві принципи та цінності своїм дітям. Тому батькам необхідно постаратися **знайти віру в себе**. Адже будь-які надмірності у вихованні (нервовий крик або пасивність) походять від невпевненості у собі, у своїх батьківських повноваженнях. І не варто забувати, що син чи донька — це самостійна особистість, на яку неможливо вплинути, якщо у відносинах втрачена довіра.

